

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	
MATERIA	Teoría e historia da literatura dramática
DISCIPLINA	Literatura Dramática III
TITULACIÓN	Grao en Arte dramática
ESPECIALIDADE	Interpretación
ITINERARIO	
CURSO	2º
CRÉDITOS ECTS	3,5 créditos
CARÁCTER	
DEPARTAMENTO	Teoría e historia das artes escénicas
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	Carmen Abizanda Losada
DOCENTES	Nome e apelidos: Carmen Abizanda Losada Horario titorías: www.esadgalicia.com/glg/profesorado.php?id=2&tit=Titor%EDas Despacho: D4 Contacto: carmenabizanda@edu.xunta.es
DESCRICIÓN	Estudo dos principais textos e autores relevantes do período da literatura dramática universal considerado, atendendo ao momento histórico en que se crearon, ao seu contido, forma e xénero e tendo en conta a especificidade das competencias do perfil profesional do/da intérprete.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Competencias básicas adquiridas na materia de Teoría e análise dramática. Faise necesario superar a Literatura Dramática I para poder ser avaliado da Literatura Dramática II e da Literatura Dramática III
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego ☒ Castelán ☒ Inglés ☐
2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T2	Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala adecuadamente.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
T9	Integrarse adecuadamente en equipos interdisciplinarios e en contextos culturais diversos.
T14	Dominar a metodoloxía de investigación na xeración de proxectos, ideas e solucións viables.
T15	Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
X1	Fomentar a autonomía e autorregulación no ámbito do coñecemento, as emocións, as actitudes e as condutas, mostrando independencia na recollida, análise e síntese da información, no desenvolvemento de ideas e argumentos dunha forma crítica e na súa capacidade para a propia motivación e a organización nos procesos creativos.
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco,

	tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.	
X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.	
X7	Valorar a Arte Dramática como unha actividade integrada na sociedade e na cultura galegas, coas que comparte obxectivos e retos.	
COMPETENCIAS ESPECIFICAS DA ESPECIALIDADE		
EI5	Concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire ás metodoloxías de traballo como á renovación estética.	
EI6	Estudar o feito escénico a partir de diferentes métodos e coñecer aspectos básicos na investigación escénica.	
3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA		COMPETENCIAS VINCULADAS
1. Lectura comprensiva e analítica dos textos das épocas correspondentes.		T8, X3, EI16
2. Comprensión dos factores sociais, estéticos e literarios que sustentan as creacións dramáticas de cada autor		T2, X6
3. Identificación dos autores e movementos, distinguindo os trazos singulares das súas obras e os discursos dramáticos vinculados.		T2, T8
4. Desenvolvemento da capacidade crítica aplicada á lectura e valoración das creacións literarias.		T8, X3
5. Expresión precisa e técnica das propias ideas en relación cos textos, tanto oralmente como por escrito.		T1, T8
6. Análise comparativa de textos, da mesma corrente ou de correntes diferentes, e de manifestacións artísticas diversas.		T15, T14
7. Dominio da metodoloxía de investigación bibliográfica, incorporando as novas tecnoloxías e facendo un uso adecuado das mesmas.		T3, X1
8. Interpretación da obra dramática de xeito aplicado á especialidade de interpretación.		X5, EI15
9. Participación activa en presentacións e debates, defendendo con rigor as súas ideas propias, fomentando o respecto e a escoita das ideas alleas.		EI15, T8, X3, T9, X7
10. Estimulación da autonomía de traballo e o interese persoal polas materias tratadas.		T1, EI16, T2, X1, X7
4. CONTIDOS		
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS
1. A dramaturxia contemporánea. Drama poético e postdrama. Hacia un novo concepto do personaxe.	1.1 O actor e o texto dramático no teatro contemporáneo. 1.2 Tendencias escénicas en Francia. 1.2.1 O teatro poético de Bernard-Marie Koltés 1.2.2 A obra postdramática de Michel Vinaver. 1.2.3 Os novos dramaturgos franceses. 1.2.3.1 Enzo Cormann. 1.2.3.2 Laurent Gaudé. 1.3. Teatro en lingua alemana. Heiner Müller, Botho Strauss e Peter Handke. 1.4. Dramaturgos norteamericanos: Albee e Mamet. 1.5 Italia. O posicionamento crítico de Dario Fo.	12
2. A literatura dramática do século XXI. Inglaterra. A renovación do teatro europeo.	2.1 Teatro inglés. 2.1.1 Harold Pinter. The angry young men 2.1.2 Caryl Churchill.	11

	2.1.3 Sarah Kane. O movemento In Yer Face.		
3. A escena española no marco do século XXI. Posguerra, ditadura e nova dramaturxia.	3.1 A posguerra e a ditadura. 3.2 . A renovación da escrita. Sanchis Sinisterra, José Luis Alonso de Santos e Ignacio Amestoy. 3.3 Os dramaturgos dos 90.		10
4. A dramaturxia galega ante o século XXI. A xeración Abrente e o teatro último.	4.1. O grupo Abrente: 4.1.1 Manuel Lourenzo. 4.1.2 Euloxio R. Ruibal. 4.1.3 Roberto Vidal Bolaño. 4.2. Autores dos oitenta. 4. 3. A xeración dos noventa.		12
TOTAL SESIÓNS			45
5. PLANIFICACIÓN DOCENTE			
Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)	Total
Actividades introdutorias	5		5
Exposición maxistral	15		15
Exposición práctico-teórica	10		10
Práctica individual	5		5
Práctica colectiva	10		10
Obradoiro			
Seminarios			
Actividades complementarias (Lectura e análise individual)		60	60
Outros			
Titorías individuais	5		5
Titorías de grupo			
Actividades de avaliación. Probas			
Actividades de avaliación. Presentacións / mostras	5		5
Actividades de avaliación. Revisión			
TOTAL	45	60	105
PORCENTAXE	40%	60%	100%
6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSEÑANZA E APRENDIZAXE			
Actividades	Descrición		
Actividades introdutorias	Actividades encaminadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado así como a presentar a materia.		
Exposición maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices de traballo e aspectos básicos para o debate co fin de proporcionar na aula os contidos conceptuais mínimos da disciplina.		
Lectura e análise individual	Interpretación persoal e rigurosa dos textos de lectura obrigatoria. O alumno deberá tomar nota dos aspectos e impresións que lle suxira a lectura co obxectivo de reflexionar sobre eles e de utilízalos para a posta en común. Debe, ademais, ter especialmente en conta a análise dos elementos de significación do texto proposto polo docente para a súa lectura.		
Posta en común colectiva na aula	O alumno deberá mostrar as súas percepcións con respecto ás pezas lidas e con respecto ós contidos concretos que presente o docente.		

Traballos práctico-teóricos de creación	A partir do material teórico, o alumno deberá desenvolver traballos prácticos que redunden nun mellor aproveitamento dos coñecementos adquiridos e tamén dos autores estudados.	
Actividades de avaliación	O alumno deberá ser avaliado polos traballos de aula, polas análises semanais das pezas obrigatorias, por un traballo de análise sobre unha delas e por un comentario crítico sobre a mesma.	
7. ATENCIÓN PERSONALIZADA		
Titorías	Os alumnos contan cunha titoría de apoio de cinco horas semanais, sen perxucio de que se fagan encontros co profesor cando o alumno así o requira. O profesor tamén estará en contacto con eles a través do enderezo electrónico.	
Corrección e comentarios	Os alumnos poderán contrastar as súas análises co profesor todas as semanas. Cada unha delas traballarán sobre unha peza distinta do periodo da literatura obxecto de estudo, contrastándoo a con outras pezas do mesmo autor o doutros pertencentes ao mesmo movemento.	
8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN		
8. 1 Avaliación ordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Aqueles alumnos que teñan dereito a avaliación continua deberán presentar os traballos prácticos de aula, os traballos individuais e máis grupais e un comentario crítico sobre alguna das pezas de obrigatoria lectura. O alumno deberá presentar na data marcada un diario coas notas que individualmente tomou da lectura das obras. Valorarase especialmente a participación activa na clase e nos debates que xurdan das análises das pezas obrigatorias. <u>Obras de lectura obrigatoria:</u> - <i>A noite xusto antes dos bosques</i> de Koltés. - <i>A petición de emprego</i> de Michel Vinaver. - <i>Sigue la tormenta</i> de Enzo Cormann. - <i>Cinzas nas mans</i> de Laurent Gaudé. - <i>Tres mulleres altas</i> de Edward Albee. - <i>El porteiro</i> de Harold Pinter. - <i>Kaspar</i> de Peter Handke.	T2, T3, T8, T9, T14, X1, X3, X5, X7, E115	70%

<p>-<i>Morte accidental dun anarquista</i> de Darío Fo.</p> <p>-<i>Lonxe</i> de Caryl Churchill.</p> <p>-<i>Degoiro</i> de Sarah Kane.</p> <p>-<i>Un sueño árabe</i> de Roland Schimmelpfenning.(*)</p> <p>-<i>Y los peces salieron a combatir contra los hombres</i> de Angélica Lidell.</p> <p>-<i>O xardín queimado</i> de Juan Mayorga</p> <p>-<i>¡Haberlos quedado en casa, capullos!</i> de Rodrigo García..</p> <p>-<i>Aquelas cousas do verán</i> de Manuel Lourenzo.(*)</p> <p>-<i>Zardigot</i> de Euloxio R. Ruibal.</p> <p>-<i>Animaliños</i> de Roberto Vidal Bolaño.</p> <p>-<i>Footing</i> de Gustavo Pernas.(*)</p> <p>Nalgún caso excepcional agruparanse tres lecturas pertencentes a mesma xeración nunha semana para distribuír cada unha delas a distintos grupos alumnos.</p> <p>Os textos marcados con asterisco constitúen lecturas de apoio de carácter non obrigatorio.</p> <p>Os alumnos que non teñan superada algunha das probas necesarias deberán realizar un exame na data e hora da convocatoria ordinaria.</p> <p>Tamén se terá en conta a participación e a actitude en clase de xeito que estará reflectida na nota final.</p>	<p>T8, T15</p>	<p>30%</p>
<p><u>Descrición sintética:</u></p> <p>Exercicios teórico-prácticos de creación (Exercicios de aula).</p> <p>Análise e exposición oral a partir</p>	<p>X1, X5, X7, E15, T1, T8</p> <p>T8, T2, T14, T15, X1, X5, X7, E16</p>	<p>20%</p> <p>25%</p>

das obras dramáticas.		
Análise e comentario crítico dunha peza de obrigada lectura.	T1,T2,T14, X1, X6, X7	25%
Actitude e participación.		30%
Calquera copia de material sacado da red ou de outro soporte sen facer referencia explícita a súa procedencia implicará o suspenso na asignatura.		
8.2. Avaliación extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Na convocatoria de xullo o alumno deberá examinarse dos contidos aos que se refire o temario e tamén deberán facer unha proba de lectura sobre as pezas obrigatorias e preguntas sobre estes textos. Ademais deberase presentar ao docente o día do examen un comentario crítico sobre cada unha das pezas de lectura obrigatoria. Quen non supere a avaliación ordinaria terá que realizar este exame e presentar eses traballos.	T1, T2, T3, T8, T15, X1, X3, X5	100%
8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria		
Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Os estudantes que perdan o dereito a avaliación continua por ausentarse a máis dun 10% das horas da materia deberán someterse a exame na convocatoria de xuño. Como en xullo o alumno deberá entregar un comentario crítico sobre cada unha das pezas obrigatorias e tamén terá que someterse a exame. Este consistirá en preguntas sobre os contidos aos que se refire o temario e sobre as lecturas obrigatorias.	T1, T2, T3, T8, T15, X1, X3, X5	100%
9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS		

Referencias básicas

- Díez Borque, J. M^a (1988) *Historia del teatro español*. Madrid: Gredos.
Nicoll, Allardyce (1964) *Historia del teatro mundial*. Madrid: Aguilar.
Oliva César y Torres Monreal, Francisco (1990) *Historia básica del arte escénico*. Madrid: Cátedra.
Ruiz Ramón, Francisco (2007) *Historia del teatro español del siglo XX*. Madrid: Cátedra.
Viéites, Manuel (Cood) (2008) *Literatura dramática. Unha introducción histórica*. Vigo: Galaxia.

Referencias complementarias

- Aznar Soler, Manuel (2004) *Los laberintos del exilio*. Madrid: Renacimiento.
Canavaggio, Jean (1995) *Historia de la literatura española*. Barcelona: Ariel.
Gurpequi, José Antonio (2002) *Estudios sobre teatro en lengua inglesa*. Madrid: Huerfano Fierro Editores.
Hormigón, Juan Antonio (2008) *Del personaje literario-dramático al personaje escénico*. Madrid: ADE.
Leonard e Gabrielle (1996) *Panorámica del teatro español actual*. Madrid: Fundamentos.
Lorenzo Manuel e Pillado Mayor (1979) *O teatro galego*. A Coruña: Edicións do Castro.
Muñoz-Alonso López, Agustín (2003) *Teatro español de vanguardia*. Madrid: Castalia.
Pavis, Patrice (1998) *Teatro contemporáneo: imágenes y voces*. Chile: Lom Ediciones.
Riquer Martín y Valverde, José María (1999) *Historia de la literatura universal*. Madrid: Gredos.
Sánchez, José Antonio (ed.) (1999) *La escena moderna*. Madrid: Akal.
Zabalbeascoa, José Antonio (1988) *Teatro contemporáneo en lengua inglesa*. Alcalá de Henares: Universidad de Alcalá.

10. OBSERVACIÓNS / RECOMENDACIÓNS

Calquera traballo escrito ten que manter as normas básicas de presentación, ortografía e redacción.

A guía está suxeita a cambios por parte do docente da materia por mor do desenvolvemento das clases e dos seus imprevistos e sempre que se poña en coñecemento do alumnado.

